

Sygn. akt II Ka 314/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Podwójniak

Protokolant: sekr. sąd. Monika Szukalska

przy udziale Prokuratora Okręgowego w Sieradzu Marzenny Monwid-Olechnowicz,

po rozpoznaniu 07 lutego 2018 roku,

sprawy **P. O. (1)**,

oskarżonego o czyn z art. 178a § 1 k.k.,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 24 października 2017 roku,

wydanego w sprawie o sygn. akt II K 296/17,

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

2. zasądza od P. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20,00 (dwadzieścia 00/100) złotych tytułem poniesionych w postępowaniu odwoławczym wydatków oraz wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 100,00 (sto 00/100) złotych.

sygn. akt. II Ka 314/17

UZASADNIENIE

P. O. (1) został oskarżony o to, że:

w dniu 01 marca 2017 r. w W., woj. (...) kierował samochodem osobowym m-ki V. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wieluniu wydanym w dniu 24 października 2017 roku w sprawie II K 296/17 P. O. (1) został uznany za winnego zarzucanego mu czynu – z tą zmianą w jego opisie, że wyrażenie „w ruchu lądowym” zmieniono na wyrażenie „w strefie ruchu lądowego” – wyczerpującą dyspozycję art. 178a § 1 kk i na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Ponadto na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, zaś na podstawie art. 43a § 2 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 złotych. Na podstawie art. 43b k.k. orzekł wobec oskarżonego podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie odpisu wyroku przez okres 30 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy O.. Na podstawie art. 63 § 4 k.k. zaliczono P. O. (1) na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów okres zatrzymania prawa jazdy od

dnia 01 marca 2017 r. Oskarżonego obciążono także kosztami sądowymi w wysokości 100 złotych tytułem opłaty oraz 850,08 złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z postępowaniem.

Wyrok ten zaskarżony został w całości przez obrońcę oskarżonego. Rozstrzygnięciu temu skarżący zarzucił:

a) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie wniosku dowodowego na rozprawie w dniu 24 października 2017 roku o powołanie innego biegłego z zakresu medycyny sądowej z uwagi na sprzeczność zewnętrzną dwóch opinii znajdujących się w aktach sprawy tj. opinii biegłego dr n. med. M. F. i prywatnej ekspertyzy lek. med. sądowej A. P. celem odpowiedzi na pytanie, jakie są zasady opiniowania w sprawach z zakresu badań trzeźwości i jakiej wartości błąd pomiarowy należy przyjąć na gruncie niniejszej sprawy, na nadto przy uwzględnieniu tych czynników - jakie stężenie alkoholu we krwi mógł mieć oskarżony P. O. (1) tempore criminis w sytuacji, gdy wnioski zawarte w obu opiniach prowadzą do diametralnie odmiennych wniosków w zakresie przyjętej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu;

b) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, w szczególności w postaci wyjaśnień oskarżonego oraz prywatnej ekspertyzy z dnia 5 października 2017 roku sporządzonej przez lek. med. sądowej A. P. oraz opinii biegłego dr n. med. M. F. poprzez niezasadne zdyskwalifikowanie ekspertyzy prywatnej ze względu na fakt, że została sporządzona na zlecenie strony i nie przedstawienia w treści uzasadnienia żadnych merytorycznych rozważań, dlatego metodyka sporządzenia opinii biegłego dr n. med. A. P. [M.P.] oraz jej wnioski nie zasługują na uwzględnienie.

Ponadto na podstawie art. 167 k.p.k. wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza sądowego - z Instytutu Ekspertyz Sądowych im. prof. J. S. (...) w K. lub z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (...) w Ł. Pracowni Toksykologii Sądowej - celem odniesienia się i weryfikacji treści dwóch opinii znajdujących się w aktach sprawy tj. opinii biegłego dr n. med. M. F. i prywatnej ekspertyzy lek. med. sądowej A. P. i odpowiedzi na pytanie, jakie są zasady opiniowania w sprawach z zakresu badań trzeźwości i jakiej wartości błąd pomiarowy należy przyjąć na gruncie niniejszej sprawy, na nadto przy uwzględnieniu tych czynników - jakie stężenie alkoholu we krwi mógł mieć oskarżony P. O. (1) tempore criminis.

W konkluzji wniósł zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę opisu czynu i przyjęcie, że w warunkach zarzutu oskarżony P. O. (1) znajdował się po użyciu alkoholu, a w konsekwencji zmianę kwalifikacji prawnej czynu na art. 86 k.w. i wymierzenie mu za to adekwatnej kary oraz orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 6 miesięcy, - alternatywnie - w przypadku nieuwzględnienia wniosku dowodowego sformułowanego w apelacji - o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy P. O. (1) nie zasługuje na uwzględnienie. Podniesiona w tym środku odwoławczym argumentacja winna być ujmowana w kategoriach pozbawionej podstaw polemiki z prawidłowymi ustaleniami organu wydającego zaskarżony wyrok, który to sąd w sposób zgody z obowiązującymi regułami procedury karnej zgromadził i ocenił zebrany materiał dowodowy ujmując te dowody w określone materialnym prawem karnym ramy.

Skarżący w środku zaskarżenia powołał szereg przepisów postępowania, jakich naruszenia miał dopuścić się Sąd Rejonowy w Wieluniu, pośród których wymieniono art. 7 k.p.k. w powiązaniu z art. 424 k.p.k., co miało wyrazić się w dowolnej a nie swobodnej ocenie zebranego materiału dowodowego.

Wbrew temu zapatrywaniu obrońcy oskarżonego stwierdzić należy, że sąd ferujący zaskarżony wyrok w sposób w pełni przekonujący, a przy tym zgodnie ze wskazaniem wiedzy i życiowego doświadczenia przedstawił, na jakich przesłankach faktycznych i prawnych oparł przekonanie odnośnie wiarygodności tych dowodów, jakie włączył do podstawy faktycznej orzeczenia i wskazał, dlatego nie dał wiary pozostałym dowodom. Wnioski ocenne

wyprowadzone zostały przez ten sąd z całokształtu okoliczności ujawnionych w trakcie przewodu sądowego (zgodnie z art. 410 k.p.k.), stosownie do dyrektyw prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.) i bezstronności (art. 4 k.p.k.), a przez to nie wykraczają one poza granice ocen zakreślonych dyspozycją art. 74 k.p.k.

Według obrońcy P. O. (1) naruszenie określonych w podanych przepisach reguł procesu karnego miałyby doprowadzić do przypisania oskarżonemu zachowania (zarzucanego mu aktem oskarżenia) wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 1 k.k. Również i takie zapatrywanie autora apelacji nie zasługuje na aprobatę. Podkreślić przy tym należy, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami faktycznymi sądu wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, lecz musi zmierzać do wykazania, jakich konkretnie uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zgromadzonego materiału dowodowego. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom Sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd I instancji, nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2006 r. – II Aka 80/06 – System Informacji Prawniczej LEX nr (...), wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 czerwca 2015 r. – II Aka 110/15 – System Informacji Prawniczej LEX nr (...)).

Odnosząc się w tych uwarunkowaniach do skonkretyzowanego w apelacji zarzutu dotyczącego naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegające na naruszeniu art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 193 k.p.k. oraz art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie wniosku dowodowego o powołanie innego biegłego z zakresu medycyny sądowej, to uznać należy, że nie może być aprobowany. Koniecznym jest założenie, że o dopuszczeniu określonego dowodu nie decyduje subiektywne przekonanie wnioskodawcy o istnienie dowodu, ale obiektywne i weryfikowalne przekonanie organu, iż dowód ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (za: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2015 r. – (...) – (...) Prawnej LEX nr 1771721). W tym aspekcie podzielić trzeba stanowisko organu ferującego zaskarżony wyrok z dnia 24 października 2017 roku, kiedy to oddalono wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii nowego biegłego. Formułując ten wniosek obrońca oskarżonego powołał się na „sprzeczność w opiniach biegłego M. F., a ekspertyzą przeprowadzoną przez panią P.”. Zaznaczyć przy tym należy, że w ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie nie wystąpiły przesłanki wymienione w art. 201 k.p.k., a jest to przepis limitujący postępowanie dowodowe w zakresie wymagającym posiadania wiedzy specjalistycznej. W kontekście wcześniejszej pisemnej oraz ustnej opinii biegłego M. F. brak było podstaw do uznania, że zachodzą w niej sprzeczności, czy też cechuje je niepełność bądź niejasność. Nadto sprzeczność, o jakiej mowa w art. 201 k.p.k. dotyczy sprzeczności w opinii bądź pomiędzy różnymi opiniami, lecz wydanymi „w tej samej sprawie”. Tymczasem dokument, na który powołuje się obrona (ocena stanu faktycznego sporządzona przez A. P.) nie jest opinią w rozumieniu powołanego przepisu, gdyż nie został wydany przez biegłych powołanych w niniejszej sprawie. Również z tego względu nie można było przyjąć, że zachodziły podstawy do uzupełnienia materiału dowodowego. Podkreślana przez autora środka odwoławczego sprzeczność opiera się zatem na nieuprawnionym przeciwstawieniu opinii biegłego innemu dokumentowi, który przymiotu opinii nie posiada.

Na powyższe elementy powołał się sąd odwoławczy oddalając na rozprawie apelacyjnej wniosek obrońcy P. O. (1) wskazując na brak przesłanek art. 201 k.p.k. w zakresie zrealizowanego już dowodu opierającego się na wiadomościach specjalnych.

Faktem jest, że z opisanym powyżej dokumentem przedłożonym przez obrońcę oskarżonego zapoznał się powołany w przedmiotowej sprawie biegły stwierdzając jednoznacznie, że w niniejszym postępowaniu mamy do czynienia z obiektywnymi wynikami przeprowadzonych badań urządzeniami spełniającymi formalne wymogi do weryfikowania stanu trzeźwości. Nadto biegły nie kwestionuje zawartych w piśmie A. P. wniosków podkreślając przy tym poziom ich ogólności oraz przeciwstawiając im konkretne uzyskane wyniki badań przeprowadzonych bezpośrednio po zatrzymaniu oskarżonego. Zamienne jest przy tym sformułowanie biegłego, że błąd pomiarowy – na co powołuje się autor apelacji – wynika z natury pomiaru a nie z innych czynników. Stanowi on pewną wartość z określonej dziedziny pomiarowej. Otrzymywany natomiast wynik ma charakter obiektywny, gdyż uzyskano go z użyciem certyfikowanego urządzenia.

Zaznaczyć należy, że w pierwszym badaniu oskarżonego o godz. 5:50 w dniu 01 marca 2017 roku uzyskano wynik 0,26 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu. Z kolei drugie przeprowadzone tego dnia badanie P. O. dało wynik 0,27 mg/dm³. Tak pozyskane rezultaty odnieść należy do wymogów zakreślonych przepisem art. 115 § 16 p 2 k.k. Pozyskano w ten sposób miarodajny wynik zapewniający eliminację ewentualnie obecnego alkoholu zalegającego. Użyty w tych badaniach analizator wydechu A. – Sensor IV CM Wersja (...) w przeprowadzonym 01 lutego 2017 roku wzorcowaniu przy wartości wielkości odniesienia 0,10 mg/l uzyskał wynik niepewności pomiaru na poziomie 0,01 mg/l. Z kolei przy wartości wielkości odniesienia 0,25 mg/l ta niepewność pomiaru wyniosła również 0,01 mg/l. Z tego też względu w sposób niebudzący wątpliwości wykazano, że oskarżony w czasie zarzucanego mu czynu kierował pojazdem mechanicznym znajdując się w stanie nietrzeźwości.

Obrońca oskarżonego w apelacji powołuje się na brzmienie znowelizowanego (ustawą z dnia 27 września 2013 r., która weszła w życie 01 lipca 2015 roku) przepisu art. 393 § 3 k.p.k., który „prywatną opinię” utożsamia z opinią biegłego sądowego, a przez to wartość dowodowa tej „prywatnej opinii” nie może być niższa jedynie przez źródło jej pochodzenia. Stanowisko takiej w żadnej mierze nie może być akceptowane. Przede wszystkim mieć tu należy na uwadze istniejące w Rozdziale 22 Kodeksu postępowania karnego obwarowania dotyczące przeprowadzenia dowodu wymagającego wiadomości specjalnych, które również z punktu widzenia oskarżonego respektują jego gwarancje procesowe. Takich wymogów nie musi spełniać dokument, na jaki powołuje się apelujący, a przez nie można opinii biegłego sporządzonej w danej sprawie utożsamiać z dokumentami, co do których ustawa procesowa według art. 393 § 3 k.p.k. daje możliwość ich odczytywania na rozprawie.

Ponieważ apelacji obrońcy oskarżonego dotyczy całości wyroku to należy ją również rozpatrzyć przez pryzmat zakresu sankcjonowania przypisanego P. O. (1) czynu. Z rażąco niewspółmiernością kary – a tylko taka niewspółmierność byłaby podstawą do wzruszenia zaskarżonego wyroku – mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można było przyjąć, że wystąpiła wyraźna różnica między karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary. Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę, a różnicę tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać byłoby można – również w potocznym tego słowa znaczeniu – „rażąco niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować”. Sytuacja taka, zdaniem Sądu odwoławczego nie zachodzi w niniejszej sprawie. Zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocena zawinienia i społecznej szkodliwości czynu P. O. (1) jest prawidłowa i zasługuje na aprobatę. Oskarżonemu wymierzono karę najłagodniejszego rodzaju i to w wymiarze, którego w żadnej mierze nie można określać w kategoriach rażącej niewspółmierności (surowości). Podobnego potraktowania wymagają zarówno środki karne w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i świadczenia pieniężnego, których wymiar pokrywa się z dolnym progiem tych dolegliwości.

W tym stanie rzeczy nie podzielać argumentacji obrońcy oskarżonego wyrażonej w apelacji zaskarżony wyrok na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. utrzymano w mocy.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. zasądzając od P. O. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20,00 złotych tytułem poniesionych wydatków oraz wymierzając mu opłatę za II instancję w kwocie 100 złotych (art. 8 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych – Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 – tekst jednolity ze zm.).